

GŁOS POLSKI

OFICJALNY ORGAN KOLONJI POLSKIEJ
W ARGENTYNIE
Wydany przez Związek Towarzystw i Organ.
„DOM POLSKI” w Argentynie.
Adres: Calle Malabia 2356 — Buenos Aires.

Cena za egzemplarz 10 ct.
Dla członków Związku 5 ct.

SEMANARIO OFICIAL DE LA COLECTIVIDAD
POLACA EN ARGENTINA.
Editado por la Asociación
„DOM POLSKI” en la Argentina.
Calle Malabia 2356, — Buenos Aires.

ROK VI

BUENOS AIRES, PIĄTEK 31 MAJA 1929

Nr. 21

O ŚWIADCZENIE

Do Ogółu Rodaków w Argentynie!

Dla ostatecznego wysvětlenia obecnej sytuacji w Kolonji polskiej w Argentynie, Poselstwo uważa za konieczne zabrać głos, precyzując stan faktyczny i prawny:

Po 1. na dzień 25 b. m. zostały zwołane 2 Zjazdy przedstawicieli Towarzystw Polskich w Argentynie, jeden zwołany przez Zarząd dotychczasowego Związku Towarzystw z p. Marusem na czele, drugi przez Komisję organizacyjną Związku Towarzystw i Organizacji „Dom Polski” z p. Kowalewskim na czele.

W chwili ukonstytuowania się obu Zjazdów, jak to sprawdziło Poselstwo na Zjeździe zwołanym przez p. Marusa stawili się przedstawiciele jednego tylko Towarzystwa — Towarzystwa Polskiego w Llavallo (których mandaty zresztą nie zostały sprawdzone przez Poselstwo) natomiast na Zjeździe zwołanym przez p. Kowalewskiego zjawili się zapoznani w prawomocne mandaty, przedstawiciele następujących Towarzystw:

- Po 1. Towarzystwa „Wolna Polska”
- Po 2. Towarzystwa Polskiego w Buenos Aires Dock Sud
- Po 3. Towarzystwa „Dom Polski”
- Po 4. Związku Polskiego w Berisso.
- Po 5. Towarzystwa Polskiego w Rosario.
- Po 6. Związku Polaków w Cordoba.
- Po 7. Towarzystwa Jedność w Aposoles.
- Po 8. Towarzystwo w Cerro Copan Postep.
- Po 9. Towarzystwa Polsko - Katolickiego w Azara.

Ponadto swoje przystąpienie do nowego Związku Towarzystw i Organizacji „Dom Polski”, zgłosiło na piśmie Towarzystwo Im. Henryka Sienkiewicza na Piedra Suca w Misiones.

Już sam fakt, że na Zjazd zwołany przez dawniejszy Związek sta-

uważające się i pragnące uważać się nadal za członka tego Związku, na Zjazd zaś mający na celu ukonstytuowanie nowego Związku zjawili się przedstawiciele aż 9 Towarzystw, świadczy, że wołanie ogromnej większości zorganizowanej Kolonji jest zlikwidowanie dotychczasowego Związku i utworzenie nowego; absurdalnym bowiem byłoby istnienie Związku opartego o jedno Towarzystwo — Związku, w którym brak jest zarówno wszystkich Towarzystw w Buenos Aires jak w Misiones, t. j. dwóch najważniejszych centrów Kolonji polskiej w Argentynie.

Po 2. Pomijając ów faktyczny stan rzeczy, który posiada wielkie znaczenie moralne, Poselstwo stwier-

dza, że już po ukonstytuowaniu się obu Zjazdów, zjawili się u p. Marusa przedstawiciele tych Towarzystw, które dotychczas należały do dawnego Związku, a mianowicie Towarzystwa Wolna Polska, Towarzystwa „Dom Polski” Związku Polaków w Berisso, Związku Polaków w Cordoba, Towarzystwa Polskiego w Rosario i Towarzystw w Misiones, którzy podpisali protokół, mocą którego rozwiązują dotychczasowy Związek, przekazując jednocześnie pismo „Głos Polski” nowemu Związkowi Towarzystw i Organizacji Polskich „Dom Polski”. Ważność tej uchwały nie może być kwestionowana, gdyż jak się okazało, ze sprawdzenia pełnomocnictw Towarzystwa „Dom Polski”, Towarzy-

stwa Polskiego w Rosario i Związku Polaków w Berisso, pełnomocnictwa te brzmią na „Zjazd Towarzystw” (wogóle) a więc uprawniając do udziału w Zjeździe, zwołanym przez dawny Związek i do podjęcia prawomocnych decyzji, co do pełnomocnictw Towarzystwa „Wolna Polska”, Związku Polskiego w Cordoba i Towarzystw w Misiones, co aczkolwiek z treści ich wynika że delegaci tych Towarzystw są delegowani na Zjazd Związku Towarzystw i Organizacji Polskich „Dom Polski”, to jednak przez to samo wynika, że organizację tę, biorąc udział oficjalnie w nowym Związku, temsamem występują z poprzedniego Związku, co najwyżej decyzje ich delegatów w tym wzglę-

dzie wymagać mogą ratyfikacji organizacyj, o których mowa, co nie sprzeciwia się bynajmniej ważności tych decyzji.

W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że uchwała z dnia 25 maja pod którą podpisani są przedstawiciele 8 Towarzystw, faktycznie likwiduje dotychczasowy Związek, a drugiej zaś strony, że przedstawiciele 9 wyżej wspomnianych Towarzystw — ukonstytuowali zupełnie prawnie nowy Związek Towarzystw i Organizacji Polskich „Dom Polski”, na który przeszła własność gazety „Głos Polski”.

Wobec podobnego faktycznego i prawnego stanu rzeczy, Poselstwo stwierdza, że respektując wolę ogromnej większości zorganizowanej Kolonji, uznaje nadal jako jedyną prawną organizację grupującą Towarzystwa w Argentynie — nowo powstały Związek Towarzystw i Organizacji Polskich „Dom Polski” — stwierdzając to, Poselstwo bynajmniej nie zapomina pełnej wyślików pracy dokonanej przez zarząd poprzedniego Związku, w szczególności zaś przez jego Prezesa p. Franciszka Marusa, którego szczerześ intencji i oddanie sprawie mogą być poddane w wątpliwość.

Jednocześnie Poselstwo wzywa, ażeby w imię harmonji i jedności Kolonji wszystkie bez wyjątku Towarzystwa skupiły się dookoła Związku Towarzystw i Organizacji Polskich „Dom Polski”, ściśle ukonstytuowanego, któremu Poselstwo życzę jaknajwiększego rozkwitu, w przekonaniu, że działalność jego będzie owocną dla tutejszej Kolonji, dla wzmocnienia węzłów z Macierzą i prowadzona będzie w dużej mierze zgodnej, lojalnej i życzliwej współpracy z tutejszym Przedstawicielstwem Rzeczypospolitej Polskiej.

Wl. Marukiewicz

Advertencia!

Ponemos en conocimiento de todas las firmas que publican sus avisos en el Semanario „Glos Polski” y a todos a quienes el hecho pudiera interesar, que de acuerdo con las resoluciones tomadas por la Asamblea General de las Sociedades y Organizaciones Polonesas, efectuada el día 25 y 26 de Mayo, este Semanario será dirigido en lo futuro por la Asociación „Dom Polski” y será Organo Oficial de la Colonia Polonesa.

Esta magna Asamblea ha resuelto también por unanimidad de votos, desconocer el contrato firmado por medio de cual el ex presidente de la Federación de las Sociedades y Organizaciones Polonesas de cuya existencia quedaron no mas que seños, arrendaba al Sr. Eugenio Olej-

niezakowski dicho Semanario por medio año más.

Nos vemos en la obligación moral de poner en conocimiento de todos los Sres. avisadores esta comunicación ante el hecho, ya que el Sr. Eugenio Olejniezakowski el ex-arendatario, se niega a entregar la Administración y los inmuebles que de hecho no le pertenecen.

Todas actas referentes al confiado han sido entregados a la Legación de Polonia por tratarse de la propiedad de la Colonia Polonesa, mientras tanto la Asociación „Dom Polski” ha resuelto demandar al Sr. Eugenio Olejniezakowski ante los Tribunales de la Capital Federal por usurpación ilegal de bienes.

El Consejo Directivo.

ST. ZJEDN. AMER. PÓLN.

Podezas obiadu z prezydentem Hooverem, p. Henryk Ford przedstawił mu cały program przyszłej fabrykacji samochodów...

WNUK KAIZERA PRZYJEŻDZA DO ARGENTYNY

Z Los Angeles donoszą, że wnuk eks-kajzera Ludwik Ferdynand, zamuszony przez swą rodzinę...

M E K S Y K

BOJKOT FILMU „MÓWIĄCEGO”

Z okazji wyświetlenia pierwszego filmu „mówiącego” wszystkie gazety meksykańskie, publikują artykuły na pierwszych stronach...

C H I L E

NOWA KOMPANIA ELEKTRO-MECHANICZNA

Z Santiago donoszą, że senat zatwierdził statuty kompanji elektro-mechanicznej. Kapitał wznajmujący wynosi 60 milionów pezów.

P A R A G U A Y

UWOLNIENI STUDENTÓW

Asunción. — Studenci których aresztowano podezas rozruchów ostatnich zostali wypuszczeni na wolność.

tu a którego dymisji żądni studenci urządzono wielką manifestację.

K O L U M B J A

Bogota. — Nowy minister skarbu przedstawił projekt meosj którego powoła się do życia komisja finansistów...

I N D J E

PRZYJAZD KRÓLA AFGANI-STANU

Bombay. — Przyjechał tutaj król Afganistanu Amanullah w towarzystwie swej żony i brata...

C H I N Y

ZWALCZANIE GIER HAZARDOWYCH

Z Szanghaju donoszą, że władze narodowe postanowiły ukrocić popęd do gier hazardowych...

P A L E S T Y N A

PIERWSZA LUDZKA POSTAĆ W RZĘBIE

Jeruzalem. — Podezas prac w wykopaliskach za poszukiwaniem żabytków historycznych...

kamień siedem centymetrów długości z podobną głową człowieka.

N I E M C Y

Z Berlina donoszą, że została podpisana umowa meosj której prawa autorstwa pisarzy teatralnych...

mieckich w Argentynie i naodwrotę będą szanowane. W ten sposób autorzy sztuk teatralnych...

MASOWE ZATRUCIE JEDZE-NIEM

Z powodu strajku jaki paruje od dwu miesięcy w fabryce mebli „Noriska” grupa robotników...

TAKŻE ZART

Pan Zachariasz Lopez przyjechał na obiad własnym autodem, który zostawił przed domem.

OKRETY NA MIEŁNIE

Także w porcie burza zrobiła wiele szkody. Wiatr zachodni, znany już ze swej sily...

POPIERAJ ORGAN KOLONJI POLSKIEJ "GŁOS POLSKI"

wtrzyła zapytanie.

— U ludzi? u ludzi, pytanie! Jak zwyczajnie na wilyę — ładny ciągnie do chałupy i znosi, co może...

— Czy mu już zbrakło ziarna? — Co mieli, to zjedli na jadwinie. Ho! nie każdy to ma swoje, nie każdy...

— No i pomysłujcie, kaj ta do przednowki, a jej kupują? — La biednych cały rok przednowek.

— Dyc tak, nie inaczej... — zadumała się gospodyni, patrząc z zafascynowaniem rękami w trzaskającej ogień. Myślała o przyszłości, o dzieciach swoich...

— Rusza się, rusza!... — wolał wesoly maly Józus, który już wprędzi z izdebki i wskazywał rozwartemi palcami na niekiei, Jagnieszka podniosła się z ławy.

— Bez uroku! piękne ciasto. Będą się kolezać darzyć...

— Oh, już czas! a ja się zagadła — karecia się gospodyni. Zojęła podłazniczki obinał, ale i gład ma podłazniczki obinał, ale i gład ma podłazniczki obinał...

wbiegła Teresa, niosąc na wierzchu drobne siano.

— Cóż tak siedzicie! — zburczała ich gospodyni. — Teres! Bój się Boga, to już dawno z południa, a jeszcze ci nie wie...

Komornica schyliła się z ojąznią do kolan gazdy, pytając niezająznią, czy nie będzie markotno, że śmiało, czy nie będzie markotno...

Teresa zwinęła się koło naley, podnieciła ogień. Zgarnków buchnęła para na izbę, z której już dymał na ustapił drzwiami i okienkoma na górę...

Blażej zaś „swarniak się” po izbie tu i tam. Bydło polanie przyniosł, tu i tam. Bydło polanie przyniosł, tu i tam. Bydło polanie przyniosł...

Mroczyło się powoli... Nad hodźi wilyjny wiezór. Cznę go już było w podniecanej gorzece osekawania...

Matka już powadzała plaeki, zakatała piec i zajęła się przystrojeniem wieczery...

Cztery duże miski stały na skrzydni. Rozmaite „warzywo” z garnków wypelnilo je po brzegi.

Podezas, gdy się jedzenie chłodziło, zacieleno w izdebce stół drobnym sianem i przykryto białą paruchą.

Wszystcy przeszli do izdebki i pokleki na ziemi...

— „Pobogostaw, Panie, te dały...” — mówił z przejęciem Blażej, a inni powtarzali za nim...

Tylko maly Józus nie uczuwał tego nastroju religijnego, pierwszy wygramolił się za stół na ławy i wybrał swą dużą oplatki...

Z przejęciem tej ważnej chwili obstedł stół, a gdy gospodyni powiosła miski i zajęła swe miejsce, poczęli się lamad oplatkami...

dwa, po trzy razy. Dzieci chętnie głoszno, komornica try miała w oczach; powaga chwili rysowała się w twarzy Blażeja i żony jego...

Niech Pan Bóg dobry powoli dożył... docezekaj drugie wilyjny w szczęściu... zgodzie — pocałował krucze włosy żony...

Wesołość powróciła, gdy matka podala pierwszą miskę. Reucili się zgłodniłi i wylaliwi drowianiami tykami okrągły groch w brunatnej wodzie...

Najedli się do syta, jak w zadanym dniu całego roku — i to była ich „wilyja...”

Przeicie i ono czuje, że dziś o północy zjawi się Zbawiciel świata — mówił Blażej...

Po wieczery, ojciec wniósł podłazniczek do izdebki, siadł przy stole i poczęł wycinać nożyczkami...

Cheez by Ciebie i Twego Rodaka nie oszukiwano, cheez postadać o piekie przed szantazystami i niesprawliwiością — czytaj i popieraj pismo Ogólni Polaków w Argentynie „Głos Polski”.

kółka z oplatków kolorowych. Dzieci ci przysunęły się ku niemu, zapłotzone, szczęśliwe, jak nigdy...

Gdy gospodyni wyjęła upieczone koleczka i wyniosła na obód, a Teresa skończyła odbywać się z bydem — wszyscy znaleźli się razem w ciepłej izbie, gwarząc wesoło i ubierając podłazniczki...

I wiezór przydło zleciał. Przed północnym wpał Wojtek z Doliny, zamrnięty, jak kotek, nie mogąc nawet palców rozprościć w których dzierzył zadymioną latakę...

— Idzienie na jutrznię! — Idzienie... — To się zbiercie.

Tafelny po izbie, by się jako rozgrzać, a tymczasem Blażejowa z Tereską wdziewały tuchy. Blażej obawał i pchał ocieplki słony do korpceów, bo mróz nie spusuje.

Wnetki się zebrał i posłał razem na jutrznię. W chałupie została komornica z dwójgim dzieci, uszacłiwiona, że posiedzi w cieple po takiej uciecie; miała jednak niemalo kłopotu z Józusiem, który nie mógł usnąć i wrzeszczał co chwila, że mu „wilyja siedzi w brzusku i gniewie...”

Tow. i Org. Polskie w Argentynie

PRZEDSTAWICIELSTWO.

Poselstwo. Poseł i Minister Pełnomocny Rzeczypospolitej Polskiej Dr. Wł. Mazurkiewicz, c. Juneal 1360. We środy i soboty od 2-giej do 5-tej.

Wydział Konsularny, c. Las Heras 1617, od 8-mej do 11-tej.

ORGANIZACJE

Związek Towarzystw i Organizacji Polskich „DOM POLSKI”, calle Malabia 2356.

Towarzystwo „DOM POLSKI” c. Malabia 2356.

Bezpłatne Miuro pośrednictwa pracy c. Posadas 1552.

„Schronisko dla Emigrantów”. — Własność Tow. „DOM POLSKI” c. Quirno 928.

„GŁOS POLSKI” Organ Związku Towarzystw i Organizacji Polskich „Dom Polski”, c. Malabia Nr. 2356.

„Niezależny Kurjer Polski”, c. San Martin 615.

Orędownik dwutygodnik. Col. Azara Misiones.

TOWARZYSTW

Tow. „WOLNA POLSKA”, c. Malabia 2356, Bs. Aires.

Tow. Polskie Dock Sud. Avellaneda. c. Billinghurst 1767.

Tow. Żydów Polskich c. Ayacucho 537, Bs. Aires.

Tow. Polskie. Rosario de Santa Fé. Av. Francia 230

Związek Polaków w Beriso. c. Napoles 4222.

Tow. Polskie w Llavallol F. C. S.

Tow. Polskie Wzajemnej Pomocy, Santa Fé c. Alberti 2939.

Polski Związek Narodowy. Sucursal „Los Talleres” Cordoba.

Tow. Wzajemnej Pomocy. Bahia Blanca, c. Mitre 300, esq. 19 de Mayo.

Tow. Polskie. Comodoro Rivadavia. c. Correo 154.

MISIONES

Tow. Polskie „JEDNOŚĆ Apostoles. pr. Michał Zabrzęcki.

Tow. Im. Króla Jana Sobieskiego. Azara. pr. Michał Śniechowski.

Tow. Opieki nad Młodzieżą. Azara.

Tow. Polskie „POSTĘP”. Cerro Corá. pr. Kazimierz Brzeczka.

Tow. Im. Tadeusza Kościuszki. Corpus. pr. Alexander Lagut.

Tow. Im. Józefa Piłsudskiego, Bompland, pr. Baden.

Tow. Polskie „Zgoda” Corpus, Picada Lopez, pr. Kaz. Murański.

Tow. I. Bartoza Głowackiego, Cerro Cora, pr. Fr. Wojtaszyn.

Tow. Im. Henryka Sienkiewicza, Leandro Alem, Picada Sueca. pr. Franciszek Wróblewski.

Tow. Im. Wł. Reymonta, Leandro Alem Picada Belgrano. pr. Adam Kaczorowski.

RÓŻNE

Kościół Polski, c. Mansilla 3847. Nabożeństwa w niedzielę o 10-tej rano.

Dr. Gustaw Jasiński, c. Rio Bambá 229, od g. 7 — 8 rano.

Zygmunt Białobrzeski — Tomasz przybyły, c. Chile 427.

Jedyna upoważniona przez władze argentyńskie Polsko - Słowiańska Akademia Kursów Szoferskich M. WIWCZER

Szybkie i akuradne wyuczenie się na szofera - mechanika
Wykłady prowadzone we wszystkich europejskich językach przez
dyplomowanych inżynierów - mechaników.
Gwarancja otrzymania książeczki szoferskiej
Emigranci! korzystaj z okazji! Za minimalną opłatą zdoby
wasz fach w rękę i stałą dobrą płatą posadę.

Adres Szkoły:

Calle Pinzon 1335

róg Patreios (Barracas)

Dojazd tramwajem: 10, 17, 18, 21, 61, 22, 74, 102, 104

Telefon: Barracas 10-22.

Każdy dzień opóźnienia zapisu, to strata twego własnego kapitału.

Towarzystwo Polskie w Bs. Aires

Dock Sud Avellaneda calle Billinghurst 1767

Podaje do wiadomości Rodakom, że została otwarta
przy Towarzystwie

SEKCJA SPRZEDAŻY KART OKRĘTOWYCH

Zarząd.

Hotel i Restauracja „KRAKUS”

A. SZCZEPANEK

Leandro N. Alem 1032

Buenos Aires

Koncert całodzienny

Maszynka do kawy ekspres.

Doborowa kuchnia polska

Potrawy zimne i gorące o

wszelkiej porze

Sprzedż wyborowych wędlin

Ceny niskie

Łóżka z czystą pościelą \$ 0.80

HOTEL i RESTAURACJA „SWIATOWID”

S. PYTLIŃSKI

Reconquista 1066, róg Sta. F6

Buenos Aires

Polska wyborowa kuchnia

Potrawy świeże i gorące o

wszelkiej porze. — Sprzedż

wędlin. — Napoje krajowe i

zagraniczne.

CENY NISKIE

Łóżka zawsze z czystą pościelą

\$ 0.80

Do rozporządzenia wanna.

Uwaga. Przymuje się do prze-

chowania kufry, walizy itp.

gwarantując za wartość i

niezniszczenie.

KARTA PRENUMERATY

DO ADMINISTRACJI TYG. „GŁOS POLSKI”

Buenos Aires, calle Malabia 2356.

Przesłały sumę —

Słownie: —

jako prenumeratę za „Głos Polski” za czas od — do —

Pismo wysłać proszę pod adresem: —

Imię i Nazwisko —

Nazwa instytucji —

Miejscowość —

F. C. —

Poczta —

Kraj —

UWAGA: — Kartę prenumeraty wypełnić czytelnie, wyciąć i przysłać w kopercie.

Pieniądze przesłać przekazem pocztowym, na nasz rkt. do Banku Boston, Bs. Aires, Florida 99.

Warunki prenumeraty — na ostatniej stronie.

Redakcja i administracja: calle Malabia 2356

Codziennie od 9 — 11 i od 14 — 22 popoł.

Dla listów pieniężnych: Banco Boston, calle Florida 99.
Conto Federación de las Sociedades Polacas „Dom Polski”

Redaktor i Wydawca:

Związek Tow. i Organ. Polskich „Dom Polski” w Argentynie.

Ceny ogłoszeń — według umowy.

Warunki prenumeraty (z przesyłką do domu)

Prenumerata roczna „GŁOSU POLSKIEGO” wynosi \$ 5.—
półroczna \$ 2.50; kwartalna \$ 1.50. Zagranicą rocznie \$ dol.
Dla członków Towarzystw (opł. w towarz. 30 ct. mies.

Redacción y Administración:

Asociación Polaca „Dom Polski” en la Rep. Argentina